

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Laptulajdonos a Muraszombatjárasi Gazdaszövetség

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 6 kor., fél évre 3 kor., egyes szám 20 fillér.
Előfizetési és hirdetési pénzek és reklamációk:
BALKANYI ERNŐ címére Muraszombat küldendők.

Felolós szerkesztő: **Dr. CZIFRÁK JÁNOS.**

Főmunkatárs: **STERN HUGÓ.**

Kiadó:

A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztési közlemények a lap szerkesztésébe küldendők.

Hirdetési díj: 3 hasábos feltűsor egyenkint 20 fill. többszöri hirdetésnél soronként 12 fillér.

Nyitlert sora 50 fillér.

A háború és az államsegély.

Dr. Békássy István Vasvármegye főispánja nagyfontosságú felhívást intézett a hadbavonultak családtagjainak segítésére, különösen a gondozás nélkül levő gyermekek istápolása tárgyában a járási főszolgabírákhoz és rendezett tanácsú városok polgármestereihez. A körrendet intenciója, hogy a hadbavonultak hozzátartozói részére megállapított és kiutalt állami segítség valóban a még munkára képtelen családtagok (gyermek) tartására és neveletésére használtassék föl, aminek ellenőrzése a helyi segélybizottságoknak a feladata.

A szociális fontosságú felhívásnak az említett intéseint kidomborító nagyérdékü rendelkezéseit itt közöljük:

Társadalmi uton kérjük — ugymond a felhívás — a helyi bizottságok közreműködését abban, hassanak a közönségre tanáccsal és rábeszéléssel, hogy ezen pénzösszeg takarékosan a jövőre való előrelátással használtassék fel, esetleg a háború végéig gyümölcsözőleg elhelyeztessék. Az államnak nagylelkű támogatása ne legyen kutforrása a könnyelmű léha pazarlásnak, ne legyen hanyatlásnak előidézője, hanem legyen alapja egy rendkívül komoly időknél megfelelő komoly életfelfogásnak. Legyen az jutalom a hazáért vérző fiúknak, amelynek áldásában ők maguk is részesedjenek még ha a kiállott veszélyek és nélkülözések után, adja Isten, hogy minél

nagyobb számban, ismét hazakerüljenek.

A helyi bizottságok feladata azt is ellenőrizni, vajjon a gyermekek kellő erkölcsi felügyelet alatt állanak-e.

A gyermekeket elsősorban természetesen az anya gondozásában kell hagyni. Ha az anya munkába jár, esetleg napközi otthonban helyezheti el gyermekeit.

Másodszorban a gondozásra szoruló gyermekek elhelyezését saját falujában, vagy annak környékén, rokonoknál, vagy erre vállalkozó jószíviú idegen családoknál kell megkísérteni.

Amennyiben a felsorolt elhelyezések egyike sem lehetséges, a gyermekvédő liga közponji irodájához Budapest, VII., Wesselenyi-utca 6. szám alá kell fordulni.

Végül kérje fel az összes jótékonyági egyesületeket, hogy az államsegélyek munkátlanságra vagy munkakerülésre vezethető esetleges hatásának ellensúlyozása szempontjából sziveskedjenek mindennemű segélyezést megvonni olyanoktól, akik államsegélyt élvezvén, semmiféle munkával sem foglalkoznak, kivéve természetesen azon esetet, amidőn önhibájukon kívül nem jutnak munkához.

Ezen akció eredményéről sziveskedjék hozzám november 10-ére jelentést tenni.

Békássy s. k. főispán.

Főispánunk elhatározásai mindenkor erős szociális érzésről tettek tanúságot s fenti leirata is élénken mutatja, hogy fel-

ismerte a bajt s erős kézzel nyul a sanáláshoz.

Sajnos, az államiránti kötelességek nálunk meglehetősen lazák. Mindent az államtól várunk, s adót nem fizetni mégis hazafias virtusnak tartjuk.

Az államsegélyek körül tényleg nagy és végzetes hibák vannak. Nem keresünk most bűnbakot, nem vádolunk senkit se, hogy túl lőtt a célon, le kell azonban szögeznünk azt a tényt, hogy soha ebben az országban oly mértékű pazarlás a pénzrel nem volt, mint most.

Megtudjuk érteni, hogy a szegény napról-napra élő iparos, napszámos ember családját segélyezni kell, mert a hadbavonult munkás társadalmi helyzeténél fogva családját vagyon nélkül hagyta itt. Azonban indokolatlanul magas összegekben állapított meg a segély vidéken, hol a földműves ember földje megtermi az évi élet-szükségletet. Itt tehát a bevonult hadköteles nem hagyott éhező családot. Nem vitatjuk, hogy a vidéken felesleges segélyezés, azonban a mód, ahogy a segélyek kiosztása történt, helytelen volt. Így esett meg azután, hogy a segélyek nagyrésze avatlan kezekbe került. A segélyek egyrésze már kiosztva van, a multakat azonban ne bolygassuk!

A jövőben azonban feltétlenül szükséges, hogy a főszolgabírák minden járási székhelyen a jótékony egyesületek és Vörös Kereszt egyesület vezetőségéből bizottságot

TÁRCA.

Ma megint ver a bánat.

Valaki messze lent áll a határon
S a szívem ezer kínban vergődik érte.
Óh milyen édes megnyugtató volna;
Esőben, sárban, hidegben, szélben,
Ott állni véle, ott állni véle!

Ezer a kínom és ezer a vágyam
Lázálomok pokla égeti lelkem.
Repülnek, szállnak, percig sem késve,
Mindenkit hagyva, senkitem nézve,
S nem lehet menni, nem lehet menni!

Valaki messze lent áll a határon.
Valaki a király hű katonája!
S elhal a szívem minpen dobbanása,
Mikor így drága estalkonyatban;
Gondolok rája . . . gondolok rája.

Németh Böske.

Az első tűzben.

Hosszu erőltetett marsch után csendesen pihent a tábor egyik kelet-hercegovinai városka tövében. A századonként izolált, apró kis sátrak, mint villogó márványkupok sugározták be a sötét éjszakát. Csend volt, sejtelmes, mélységes nagy csend. Csak néha-néha horkant fel egy-egy szilajabb verüi ménló, csak néha hangzott a távoli örsök nehéz, ütemes kopogása. Fáradt katonák aludtak fárasztó menetelés után idüti álmatuk.

Majmuna tündér álombaringató karjai között azonban nem sokáig maradható a brigád. Hangos dobogással, tájékozó paripának megérkezett a vort-porituille és jelentette, hogy vagy 10 kilométernyi távolságban nehéz hegyi ágyufedezzel fekszik a Hercegovinába betört ellenség.

A tábor képe hirtelen megváltozott. Nyüzsgésmozgás, letompított hangu vezényszavak, egy-két perc és a brigád felsorakozva, harca készen áll. Örnagyunk a front elé lovagol, néhány lelkesítő, buzdító szó és felpattanik a jellegzetes, rövid kommandó:

Brigado schwarmlinie!

És megkezdődik a direktiók szerint a rajvonalba fejlődés. A tömött sorokból összerakott nagy massa nyulik, mind jobban nyulik sét; végeláthatatlan hosszúságú szuronyosor képződik, hátul egy sötét ponttal, a tartalékkal.

Kirohanok a 2 gefreiterből és 10 infanterisztáblól álló schwarmom elé és a stellvertreternek: Florinka Vazul hatalmas szál oláh legények ujból a lelkeré kötöm, hogyha egy bolond golyó-bis netalán-tán belám találna ütini, rőtön verge át a raj vezetését és jó példában azután ne legyen hiány! Egy szemvillanás volt a felelet! Ismertem maga a legényemet. Civilben mézáros legény Nagyváradon és bikadöntő erejével boldogabb időkben ép úgy imponált a tüzszemü fátának, mint most a harcmezőn a bajtársaknak . . .

Korom sötétben, égbenyuló sziklák közt hangtalanul nyomul előre a brigád. Schwarmom előtt nagy 10 lépésre magamba mérülve lépelek. Valami kéjes izgalom bizsergeti idegimeket. Az eddig még ismeretlen, de nyugtalan éjszakákon már annyiszor elképzelt, átálmodott nagy, szent harc hő vágyakozása ez. Puskámat keményen markolom és közben a sötétből kiugró barnás fehér sziklákra kuszik tekintelem. Nem látok semmit . . . még távolabb az ellenség. Egy kö megroppan, egy bakabakkancs megcsuszik . . . fölfüggyek . . . semmi . . . még mindig nincs ellenség. A sötétség felszakad . . . hajnul van. Fönt, a magasban sasok hövályognak, a csatárter halálmadarai. Visszanezlek a legényeimre. A járátul ut és a nehéz borjú verejtéket szórt a homlokukra, de a szemükből harc tűz lobog elő. Intek, hogy már nem lehetünk messze . . . Megértik és a szájuk szegletében valami fölényes mosoly húzódik meg . . . Még szólni

Tisztelettel kérjük, kiknek előfizetése lejárt, annak szives megújítását.

alakítsanak. Ennek a bizottságnak feladata lenne a segélyszorozóló igény jogosultsága felett dönteni. Ennek a bizottságnak erkölcsi felelőssége feléne a községi előjárások által vállalt anyagi felelősséggel, mert ebben a vezetőségben meg van az a garancia, mely atyafiságot, komaságot félretéve tárgyilagossá véleményét tud adni. Ezzel az apparatussal nem lett volna szükség a muraszombati járásban 100,000 korona segélyre, mert 20,000 koronával a segélyezés az eddiginél alaposabban lett volna elintéztető, mert ime ma is vannak panaszok, kódkó, rászorultak, akiknek segélyezés iránti jogos igénye kielégítést nem talált.

Ma az állam minden fillére takarékoságot diktál. Ez az eddig követett segélyezés a gyakorlatban azt az elvet valósította meg, hogy aki a katonára, annak családjára ezért a szolgáltatást mintegy ellenértéket jogosult követelni. Határozottan kezeink között lévő adatok alapján merjük állítani, hogy a segélyezett anyagilag jobb helyzetbe kerültek, mint voltak akkor, mikor kenyérkeresőjük itthon volt.

Szó nincs róla, nem azért írónak ezek a sorok, hogy szegény emberek, éhes gyermekek betevő falatját verjük ki szájukból, hisz ép lapunk szolgálja fokozott mértékben e nehéz napokban a jótékony ügyét, azonban a hazaszeretet, a haza iránt való kötelező parancsa, hogy megakadályoztassák a nemzeti vagyonnak bármily nemes intenciója elparazálásai. Segítsünk azoknak, akik segélyre szorulnak, de úgy segítsünk, hogy elérjük a kívánt célt vele.

Hiba történt ott is, hogy a lejárt részeket egy összegben lettek kiadva. Megesett, hogy az itthonmaradt nagy pénzhez nem szokott asszony kezébe kemény százkoronások kerültek. Ezek sorsáról jobb halgatni.

Reméljük, hogy soraink megértésére találnak, s a legközelebbi segély kiosztásnál nem maradnak figyelmen kívül azok az elvek, melyeket itt csak nagy vonalakban vázoltunk.

— Prémét a katonáknak. A téli háború borzalmait ellen katonáknak préme van szükségük. Akinek van, küldje azt e címre: **Hadsereg segélyező hivatal Budapest, Váci-utca 38.** — A küldemény a posta ingyen szállítja.

akarok hátra valamit, mikor hirtelen éles fegyverropogás hallatszik. A vorpatruillunk kíván jó reggelt az ellenségnek órnak.

Visszamegyek a rajvonra és várom a parancsot. Csakhamar végigsüvít a balszáron őrnagyonk által hangja: **Nieder! Feuer! Lehaßt schiessen!** Aufsatz 18 Hundert!

És megkezdődik a nagy hangverseny! A fegyverek tenorjába, a gépfegyverek baritonjába belebelebomból az ágyúk basszusza. Golyók süvítése, srappellek zugása, haladókkal halálhűgése pokoli disharmoniába olvad.

És ebben a nagy tumultusban, zajban csak egy jelszó van: **vorwärts!** és újabb csak **vorwärts!**, míg az ellenség dekkungait vagy egy kőhajításnyira meg nem közelítették. Akkor aután az ágyúk dörgését is tulharsogó **Hurrá!** kiáltás és megkezdődött a szuronyrohám, mely oly fenséges, heves szép volt, hogy leírására gyengének érzem tollamat.

Mire lila párákban megérkezett az alkony, véres holttestek át véres szuronyokkal feljutottunk az ellenségnek hadállásokba.

Ismét csend lett, sejtelen, méla csend, imét alhatott a fáradt katonára, hogy erőt gyűjtsön a következő harcokra.

Lázár László.

Vörös Kereszt.

Halottak napján elszállt lelünk a vértől piros csataterre. Gondolatonk ott járt a harctéren elesett véreinknél, akiknek sirja jeltelem, akiknek emlékét nem díszítette fel az emlékezés. Minden fonyadó virágnál, hervadó koszorúnál azonban jobban őriz emléküket a hazafias kegyelet. Szívünkbe zárjuk emléküket, imánkba foglaljuk nevüket. Áldott legyen emlékü, akik a hazáért haltak hősi halált.

Halottak napján a temetőben Most Huska 20 K 20 f, Czifrák Klárka 13 K 14 f, Csenár Margit és Györy Margit 12 K, Domján Annuska 10 K 75 f, Saáry Magdus és Décsy Vilma 6 K gyűjtöttek. A szép kis leányok lelkes gyűjtése 62 K 09 fillért eredményezett egyesületünk javára.

Vértés Aladréné Urdomb 5 K, Surányi Hermin Urdomb 5 K, Szép Jánosné Alsómarác 3 koronát voltak szívesek adományozni.

Gérháza község gyűjtése: Farkas Iván 2 K, Szekler Ádám, Pojbics Vince, Krányec János, Holtay József, Kocsis Ádám, Leposa Péter, Koltai Péter, Hart Tibor, Póczák Iván 1—1 K, Leposa József 80 f, Pojbics Ádám, Pojbics József, Pojbics Péter, Gerics Iván, Kocsis János, Leposa János 60—60 f, Krányec Pál, Farkas Péter 50—50 f, Grábr Iván, Pojbics Pál, Farkas József, Pojbics Iván, Krányec Ádám, Póczák Sándor, Leposa Pál, Leposa Péter, Krányec Péter, Horváth István, Farkas József 40—40 f, Krányec János, Pojbics Márton, Póczák István, Farkas Éva 30—30 f, Pojbics Dávid, Zakocs János, Farkas Francziska 20—20 f. Összesen 22 K 60 f.

Kosárháza község gyűjtése: Fliszár Pál, Sándor Ferenc, Kúhár Péter, Kercksmár Gyergely 1—1 K, Kúhár Sándorné 60 f, Boubics Sándor, Kutos István 50—50 f, Vas Sándor Novák István, Kutos István 40—40 f, Sándor Iván, Sinkécz József, Pécsék János, Kardos István, Hári István, Frász Miklós, Novák Imre, Snajden József, Fliszár József 20—20 f, Sinkécz Sándor 20 f. Összesen 10 K 10 f.

(Folyt. köv.)

H I R E K.

— **Hősi halál.** Arát a kegyetlen kaszás. Ott hullanak legjobbjaink. A buta golyó csak az embert keresi, az élő embert, mind egy neki nagy lángelme, mélyen érző emberi szív. Egyek vagyunk ott mind a harctéren, a halál jegyesei. Ősz van, a természet is temet. Lehullatja levelét a fa. Lehull a földre a falevél, belepi a földet, átmelegíti. S ebből a melegből új élet támad. Buján hajt ki tavasszal a rügy s hoz új gyümölcsöket. Küzdő hőseink vére is megáztatja, megszenteli ezt a termő anyaföldet, s megliátsotok emberek, ebbe a vérzátta földbe kivirul tavasszal a szabadság rózsafája. Gróf Széchényi Tivadar felsőlendvai nagybirtokos, pápai huszárszázados elesett az északi harctéren. A hazáért halt meg, áldott legyen emléke. Méltó fia volt apjának, sokat várt tőle e járás, s közvetlen környezet, már most érezte nemes szívének jó tetteit. Agilis, munkás és munkabíró, komoly férfi tünt el vele a közelé porondjáról, kitől sokat vártunk, sokat reméltünk. Halála mély gyászba borította az egész járást, erős sebet ütött hozzátartozói szívén, s fájdalommal mély gyászba döntötte özvegy édesanyját, kinek könnyei még fel se száradtak, férje elhunytá óta.

— **Hivatalvizsgálat.** Lestyánszky János határrendőrségi tanácsos az elmúlt héten tartotta meg a helybeli kirendeltségnél a hivatalvizsgálatot, hol mindent példás rendben talált.

— **Sebesültek Mátýásdombon.** Gróf Szápáry László vbtt., ki jótékonyági akcióinkban mindig példát adó lelkesedéssel és anyagi támogatással vett részt, most e nehéz napokban is elsőnek sietett főúrunk közül, hogy kastélyát a sebesültek részére felajánlja. Mátýásdombi kastélya fejedelmi kényelemmel áll a sebesültek rendelkezésére, hová november 1-én 12 és november 4-én 20 sebesült érkezett. A sebesültek fogadtatására a kegyelmes ur a kegyelmes asszonnyal mindig megjelent, s leereszkedő nyájassággal érdeklődnek a sebesült sorsa irán, naponta felkeresvén őket. A sebesültek orvosi ápolásáról dr. Geiger Vilmos főorvos gondoskodik fāradhatlan önzetlenséggel.

— **Stern Hugó bucsuzik . . .** Itt járt közöttünk lapunk jó tollú főmunkatársa, Stern Hugó népfőlkéd hadnagya. Eddig csendes békeben örködött jó vendjeivel a sárvári hidak fölött, s a vendek hadbaszállású élénken emlegetik időtlen időkig a jó sárváriakat, hol bizony fejedelmi jöletben éltek idáig. De megnehezült az idők járása fölöttünk, s a békés hidórökből nemsokára muszkaverő hősök lesznek. Stern Hugó barátunk is eljött egy utolsó lsten hozzárda asztaltársai közé s hétfő éjjel sirva vigadva bucsuztatta az ifjuság a harcterre készülő jó barátot. Az érzékeny bucsuzásnak a korá hiraln sugarai vetettek véget, s elment hódító utjára derék munkatársunk, megígérve, erősen fogadva, hogy saját kezéig hoz valami ügyes orosz harcossáztaltársainak teljes életpangásában. Sok reménnyel várjuk vissza jó tollú munkatársunkat.

— **Lázár László ügyvédjelölt a montenegrói harctéren súlyos sérülést szenvedve 3 hónapi szabadságra hazatért.** Jó tollú földink, ki fővárosi lapoknak is kedvelt munkatársa, mai számunkban kezdi meg érdekes élményeinek leírását, mely joggal számíthat az olvasó érdeklődésére.

— **Sinkovich Ferenc kinttűtése.** Többször irtnak már Sinkovich Elek fősoldagbíró hős fiáról, az ifjú vitéz Sinkovich hadnagyról, ki a 18-ik hónap gyalogezredben teljesített szolgálatot. Kinttűtése lett felterjesztve s a hivatalos lap már publikálta is a kinttűtést, mely a legnagyobb közül való. Sinkovich Ferencnek a királyi asszessz előtt tanusított vitéz magatartásáért a hadi díszítményes érdemkeresztet adományozta. A fiatal hadnagya állapota már erősen javul.

— **Kirendelés.** A győri kir. tábla elnöke dr. Grandpierre Jenő, a muraszombati kir. járásbírói újonnan kinevezett bíróját, a körmendi járásbíróihoz rendelte ki ideiglenes szolgálatra, hol Király Gyula járásbírói tragikus halálá következtében a munka erősen felhalmozódott.

— **Muraszombati fősoldag.** Fünkirchen Rudolf gróf a 11. ulánus ezred hadnagya az északi harctéren megebesült s orosz fősoldagba került.

— **Muraszombati község pere.** Muraszombati község képviselőtestülete meg 1912-ben pert indított Sítár Lajos muraszombati malomtulajdonos ellen, tette a Lendva folyó mentén a malom szomszédságában levő 508 négyzöldű terület kiadását követelte. A per ment a maga rendes útján a szombathelyi törvényszék előtt. Kihallgattak mérnököt, tanukat, s a széles mederben feljolytatott per Sítár Lajosnak adott ígazat, mert kiderült, hogy kérdéses földdarabhoz a községnek solse volt semmi jussa, azt mindig a malomtulajdonosok bírták néhai gróf Szápáry Gézádól kezdve egész a mai napig. Muraszombati község tehát a pert elvesztette, s csütörtökön jött meg az ígnyben a Curia ítélete, mely szintén Sítár Lajosnak adott ígazat. Az adózó polgárok érdekét kívánjuk szolgálni, mikor ezt az ügyet szóvá tesszük, mert egy deficittel dolgozó község nem engedheti meg magának azt a luxust, hogy alap nélkül ily költséges peret folytasson, melynek költsége az adózó polgárok nyakába szakad. Okulhatna már a község a veszített perekből, amelyek csak a polgárság elkieserítésére és indokolatlan megterhesítésére vezetnek. Ebben a perben is a bíróság Sítár Lajos ügyvédje dr. Vályi Sándor részére 398 kor. 50 fillér, Muraszombati község ügyvédje dr. Pintér Miklós részére 574 kor. 80 fillér ügyvédi költség-

get állapított meg. Kérdezzük, honnét veszi a közönség ezen 973 kor. 30 fillérre a fedezetet? Csak nem gondolják, hogy a 63 százalékos pótdó alatt nyugodt polgárság még ilyen luxus célokra is bír fizetni?!

— **Lengyel hős a kórházban.** Északi harc-
térén küzdő csapatainknak enges segítségére volt a közönség és a lelkes lengyel ifjúság élet-halálra kész fiatal gárdája. Fiatal, pelyhedző állu diák gyerekek, egyetem hallgatók fogtak kardot és siettek a mi csapataink segítségére. Mint országnak harcoltak ezek a bátor lengyelek, a lengyel szabadságszer, a magyar győzelemért az orosz elnyomás ellen. Ennek a hős gárdának egy bator tagja Djiwnytsh Antal 18 éves bölcsész hallgató csúttörtőkn, mint sebesült érkezett a muraszombati kórházba. A fiatal ember nagy intelligenciával előrelátó módon beszéli el élményeit s első kérése az volt, hogy német olvasmányokat kapjon. Az alig 19 éves ember hősi küzdelme jutalmul örömmel lépett elő. Elbeszélése szerint egyetemi tanárok vezetése alatt már évekket ezelőtt lövészgyakorlatokat folytattak, s várva-várták a pillanatot, mikor az orosz iga ellen fegyvert foghatnak. A nagy pillanat most itt van, adja Isten, hogy a küzdelemből a lengyel szabadság újból feltámadjon. Felkérjük, akinek német újságja, könyve vannak, adjanak a tehetséges fiatal embernek, hogy kellemsz tegyék itt tartózkodását!

— **Sebesültek a hadi kórházban.** Péntek este 40 sebesült és beteg katonát érkezett a hadi kórházban berendezett evangélikus iskolába. 40 kimerült, kifáradt szegény katonák, kik hosszas utazás után egyenesen az északi harctérrel érkeztek hozzánk. Szivettévő volt az elsőségű emberek bevonulása. Fogadtásukra a pályaudvaron ifj. Horváth Pál főszolgabíró, Dr. Brandieu Sylvius és Dr. Czipott Zoltán hadikórházhoz beosztott orvosok jelentek meg s szállásolták el őket. A katonákat Kováts István ev. lelkész és Nemez János kereskedő családja látták el jó vacorával. Az izletes vacsora jól esett a kimerült katonáknak s háladikodva köszöntek a nemes szívű emberbarátok vacsoráért. Horváth László jegyző még a mai napon felhívást intézett a közönséghez, hogy a katonák részére alós ruhát, inget adjanak, felhívjuk mi is a közönséget, adjanak, különösen alsó ruhákat, mert a katonák egyenesen a harctérről jöttek, s így ezekben a ruhaneműkben bizony nagy a hiány.

— **Karácsony a harcmezőn.** A bécsi hadügyminisztérium hadsegítő hivatala iránlyítja figyelmünket a kalendáriumnak erre a még messzező, szépesség dátumára, a mely az idén százezres erővel dobogtatja meg a szívtünk. Karácsony... Piros öröm és fehér csillogás, szent vidámság és enyhe megbékülés ünnepe: mit hoznak az idén híphős anyalászárnnyaid? A fehér csillogás meglesz bizonyosan és bizonyosan meglesz a pirosság is. De örömeinek színe lesz-e? Vagy csak a vérnek? Higgyük, hogy a karácsony csodát fog tenni és a mit gyöngye rendbeszedni diplomácia és hadi tudomány, a népek nagy számadását elvégzi, megoldja az a magasságos, misztikus erő, a mely a szeretet, a hit, és a kölcsönös megértés virágát a szív legszebb, legmelegebb sarkában táplálja. Legyen azonban bármiképp: a karácsony eljön és fölkeresi fiainkat a csatateren is, habár szelid harangszó helyett ágyúdörgés és kardscsattogás hirdeti majd a jöttét. És a kik seregeinket kormányozzák, arra gondolnak, hogy a küzdő és vérző, fágyot, ellenséges golyóit és tenger veszedelmét szenvedő katonáink arcán ezeken az íhletet napokon simuljon el a ránc, ropjenjen el vonsáikról a fenyegető és elosztogatott halál keménysége és a karácsony szent öröme örüljenek, még mosolyogjanak is boldogan. Arra kell mindenkit a bécsi hadsegítő hivatal, járuljon hozzá, hogy karácsonya lehessen katonáinknak. Hogyha bár lövészárkokban fekszenek is, ott is köszönthessék a kis Jézust, a mint gyermekkorukban tették, amikor könyvből olvasták a háborút, a gyengenyolcát, míg viszont mostan maguk csinálják a legóriásibb hadjáratot kezdőtől végeztéig minden időknél. A hadsegítő hivatal ötödikeszer koronával maga kezdi a gyűjtést és erre kérve kér mindenkit, küldjön pénzt erre a célra minél hamarabb. A hivatal azután a maga hatalmas eszközeivel gondoskodni fog róla, hogy a kis Jézus szárnys kicsi követői eljussanak karácsony, gránátot, havon és jégben keresztül minden tábori sátorba, minden várba, minden sáncba vitéz és dicsőséges katonáinkhoz, ha mind-

járt Moszkváig vagy Pétervárig kell is szállaniok. Adakozzunk! — Már most felhívjuk erre a nagyközönség figyelmét. S ha megindulnak a kemény szívek is, s ha lerakják öddik a tehetségek, ha lesz pénzünk, akkor gondolnunk majd arra is, hogy az itt körülünk szüendők sebesültek, akik hazulról távol a mi közönségünk ünnepek a karácsonyt, szívébe is bevarászoljuk a karácsony szeretetét hirdető melegt Erre a célra lapunk szerkesztőségében eddig adakoztak: Dr. Vályi Sándor 10 K, Balkányi Ernő 3 K, Erdőssy Barnabás, Kardos Sándor 1—1 K. Számítunk közönségünk hazafias támogatására.

— **Halalozás.** Herceg Bathányi Strattmann Ödön v. b. t. t. elhalálozott. Az elhunyt főur hatalmas nagy vagyon ur volt, ki jelentős részt vett Kőrmen küzeletében is. A körmenti kaszinó külön gyászlapon parentálta el nagy nevű pártfogóját, ki ezeket áldozott a kaszinó fenntartása és fejlesztése érdekében. Az elhunyt főur mely gyászba borította mágnás világunk nagy részét, s benne gróf Bathányi Zsigmond csendlaci nagybirtokos is rokonát gyászolja.

— **Dusbán József a harctéren.** A tókereszturi ág. ev. gyülekezet egyik érdemes tanítója, Plechl Gyula hős halált halt az északi harctéren, míg a másik tanító, Dusbán József még erősen harcol. A derek tanító lapunkhoz írott leveleiben lelkesedéssel számol be galíciai előrehaladásunkról, s írja, hogy naplót vezet a harctéren, melyet majd igéretehez képest közölni fogunk. Egyelőre lapunkat kérte, amit mi a legnagyobb készséggel meg is küldtünk neki.

— **Meghívó.** A muraszombati ker. jót. négyelet f. é. november 8-án délután fel 4 órákor gróf Szápary várkastélyában tartja az évi rendes közgyűlést, melyre az egylet tagjai ez uton is meghívtnak. Közgyűlés tárgysorozata: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. Pénztárosi jelentés az egylet vagyonekzeléséről a számvizsgálók jelentése. 4. Tisztújítás. 5. Esetleges indítványok. A ker. jót. négyelet választmánya.

— **Koszorú megváltás.** Özv. Simon Józsefné urnó 10 koronát volt szives koszorú megváltás címén hozzánk juttatni, mely összeget a sebesültek segélyezésére fordítottunk.

— **A magyar kir.** honvédelmi minisztérium hadsegítő hivatala az alábbi sorokat intézte Horváth László körjegyzőhöz: A m. kir. honvédelmi minisztérium Hadsegítő Hivatal megkapta hazafias nemes adományát, melyért fogadják hálás köszönetünket. — Adakoztak: Szörmenemti: Saáry Józsefné, Simon Józsefné, Győri Kálmánné, Pósfay Ida, Horváth Lászlóné, Fliszlár Istvánné, Sömen Ilona, Kardos Józsefné, Nagy Rózi, ifj. Horváth Pál. Ujabbban a körjegyzőségéhez beadvat lett és ugyancsak a hadsegítő bizottsághoz elküldött: Kirabauer Samu 5 meleg alsó nadrág, 4 trikó ing, Horváth Lászlóné 1 pár érmeöltő, 1 alsónadrág, 1 hősapka, 1 lábvédő, Falud község 4 alsó meleg ing, 4 alsó meleg nadrág, Kisszombat 3 alsó meleg ing, 3 alsó meleg nadrág, Lendvenemesd 3 meleg alsónadrág, 3 meleg ing, Murahalmos 5 meleg alsónadrág, 5 meleg ing. Különös dicséret érdemel Murahalmos község birája Vogrincesz Iván, Kisszombat község birája Kumin Miklós, Lendvenemesd község birája Zelkó Miklós és Falud község birája Kumin Iván, mert mikor előtűnt a hadsegítő bizottság felhívását a körjegyző felolvasta, azonnal siettek a fent elsorolt ruhaneműk bevásárlásával és azt teljeseen új állapotban vették a kereskedésben, azt örömmel hozták, hogy hazánkért küzdő testvéreink szenvedéseit enyhítsék adományaikkal.

— **Költsegvetés tárgyalása.** 1914. évi okt. 31-én tárgyalta képviselőtestület Muraszombati költsegvetését, mely szerint a szükséglet 159.391 kor. 66 fillér, fedezet 122.029 kor. 50 fillér, hiány 37362 kor. 16 fillér, melyre 63 százalék pótdó lett megszavazva. A 16053 kor. 05 fillér pentári maradvány nem lett felvéve a költsegvetésbe, mert ez városház vétele lett fordítva. A folyó évi 54 százaléknak emelkedését a polgári iskolára fordított építkezési költsegtek teszik indokoltá. Utigyi költsegvetésnél a megváltás összege igaz napszám 10 korona, közönséges váltás 2 korona, míg a kényszer váltás 3 koronában lett megállapítva.

— **Aranyat vasért.** Horváth Mariska 1 ezüst cigarettá tárcsa. Pozvek Ignác (kis leánya keresztelési ajándékát) 1 pár arany fülbevalót. Pozvek Mihály 1 arany fülbevalót. Özv. Somogyi Zsigmondné 1 arany medalliont. Dr. Sömen Lajosné

1 arany gyűrű. Győri Mariska 1 arany gyűrű. ifj. Győri Kálmán 1 arany kereszt. Olajk Sándorné 1 arany medallion. Novák Alajos 1 arany gyűrű. Novák Alajosné 1 arany gyűrű. Berger Béláné 1 karkötő. Berger Ottó 1 arany óralánc fűggő. Dr. Pinter Miklósné 1 arany gyűrű, 1 ezüst karkötő. Ostzerer Károly és neje 2 arany gyűrű. Wolfarth Jolánka 1 kis arany lánc. Rátkai Lajos és neje 1 arany karkötő és 1 arany fűggő. ifj. Horváth Pálné 1 aranygyűrű. Hambeck Lajosné 1 brost. — A gyűjtés munkáját Horváth László körjegyző végezte önfelelőző lelkesedéssel, mely eredményes működését az Augustus alap vezetésével külön is megköszönte. A körjegyzői hivatalban még sok szépen kidolgozott vasgyűrű vár becseselésre s felhívjuk hazafias közönségünket, hogy a gyűrűket akár észkerért, akár pénzért beváltani sziveskedjék, mert minden adományt a hazát szolgálja.

— **A katonáknak.** Az Országos Hadsegítő Bizottság legutóbb foglalkozott a harctéren küzdő katonáknak meleg ruhával való felszerelése kérdésével és ennek eredményeként közli a közönséggel, hogy hivatalos uton nyert tudomást arról, hogy a hadvezetőség a hadbavonult katonákat meleg ruhaneművel a lehető legteljesebben ellátta. Hiány van azonban hősapkában és érmeöltőkben, miert is felkéri az albizottság a közönséget, hogy ezt a két meleg ruhaneműt a legnagyobb számmal készítsse és legkésőbb november 10-15-ig a hadsegítő hivatalnak (IV., Váci-utca 38. sz.) közvetlenül küldje be. Egyben figyelemelteti az albizottság a közönséget, hogy mindazok a tárgyak, melyeket nem a hadsegítő hivatalba szolgáltatnak be, hanem közvetlenül a harctéren küldenek, gyakran technikailag aqaolyfolytán nem érkeznek a helyükre, miert is felkérjük a közönséget, hogy a közvetlen küldést a lehetőségig mellőzze.

— **Amit a király mondott!** Könyves Kálmán király híre mecszte terjedt, mert Magyarországnak tengerpartot szerzett. Hódító útjában Adriához érve, megállt Fiume város közelében. Szétnézett a tájon s gyökeret vert lába, amint a Quarnerot maga előtt látta, merengésből csak akkor tért magához, midőn egy küldöttös járult a királyhoz. Meghódolni jött a város podestája, mellette levele jött szépséges leánya, ki mint legbecsebb terméket a tájának, aranyszínű italt nyujta a királynak. A király hőrpontot, csintételt nyelvélte, izlelé a nedűt nagy szakértelmével, aztán a serleget fenékeg ürítte, frissítő hatását minden ize érzé. Kérdezte a király: ez milyen italt volt, mely reá rögtön ily jó hatást gyakorolt? Felett a podesta: "Felsőleges királyunk, borpárlat: cognac ez, melyet itt csinálunk!" Szólt a király: "Mig itt lesznék Fiumében, kapjon ez italból mindegyik vitézem! Könnyen álljuk majd ki az utáradalmat." Kálmán király eme böles elrendelése, volt a gyár, első nagy magyar rendelése! Fennáll maig a gyár, az "Adriatica", borpároló gyáraknak legnagyobbika! Cognacia azóta leve világhírű, mert frissít, erősíti s mindenké jőzű, s ahogy izlett hajdan Kálmán királyunknak, azóta époly jól izlik mindnyájunknak! S e királyi italt ma bárki ihatja, mert az egész országban mindenütt kaphatja. Saját érdekében csak arra ügyeljünk: "Fiumeit" kérjünk és **mást el ne vegyünk!** Fiumei cognac! Erőt, erélyt adó, csücsügedő fadrátra életetöleg ható. Ki valami nagyot akar véghez vinni: Annak csak ebből a cognacból kell inni!

— **Megnyílik a közigazgatási tanfolyam.** A belügyminisztériumban érkezetlet tartottak a közigazgatási tanfolyamok ügyében, amelyen Szombat helyről Somogyi Miklós megyei tiszti főügyész, a közig. tanfolyam helyettes igazgatója részt vesz. Mint értesülünk, a tanfolyamok közül az egész országban csak a szombathelyi és a marosvásárhelyi nyílik meg és pedig még e hó végén. Mivel pedig a tanfolyammal kapcsolatos internátusban most sebesült katonák vannak elhelyezve, a tanfolyam hallgatóknak a miniszter személyenként 600 korona segélyt utal ki költsegjeik fedezésére.

Használjunk HADIPÓSTABÉLYEGET!

A szerkesztésért felelős: Dr. Vályi Sándor.

MOZGÓ SZÍNHÁZ

MURASZOMBAT.

MŰSOR: (1914. november hó 8.)

1. A tenger titka. Nagy dráma 3 felvonásban.

Szünet.

2. Az elrabolt fontos okirat. Dráma 2 felvonásban.

3. Automobil baleset. Humoros.

4. Polidor, mint turista. Humoros.

HELYÁRAK: Zárthely 1 korona. I. hely 60 fillér. II. hely 40 fillér. III. hely 20 fillér.

KEZDETE ESTE 8 ÓRAKOR.

Vasárnap délután 3 óraker külön előadás.

Tisztelettel
Dittrich Gusztáv,
tulajdonos.

98/914.

Felhívás.

Barkócz községben Hajdinyák Annától 1878. évben házasságon kívül született Hajdinyák Iván távollévő hadkötelest felhívom, hogy utósoroztatása végett személyesen, vagy írásban különbeni következmények terhe mellett mielőbb jelentkezék hivatalomban.

Muraszombat, 1914. október 26-án.

ifj. Horváth,
főszolgabíró.

Megjelent

Oroszország, Szerbia és

Európa háborus

TÉRKÉPE.

Különféle nagyságban sárban kapható
Balkányi Ernőnél Muraszombat.

Placsek Venczel

órás és aranyműves

Muraszombat.

(Hunyadi-ház) Fő-utca, az ág. evangélikus templom szomszédságában.

Nagy raktár:

órák, ékszerek és látszerekben.

Javitások e szakmában

olcsón és pontosan
eszközöletnek.

A vasuthoz járó ut világitási

ügy — sajnós — még
még sincs megoldva,
de azért Ön pompásan
világíthat, ha vesz egy
„Heliophor Gold-Export”
jól világító villamos

zseblámpát!

Vakító fényt adó zseblámpák a
legtartósabb s legelegánsabb kivitelben! Alkatrészek egyenkint
is kaphatók. A legjobbnak elismert a „Heliophor” elemek legolcsóbb árban elárúsítása:

Balkányi Ernőnél Muraszombat.

Előfizetők ingyenes
hirdetés-rovata.

Ipar és kereskedelem.

Előfizetők ingyenes
hirdetés-rovata.

HELYBELIEK:

ASCHER B. és FIA fűszer-, festék-, csemege-, liszt-, vetemény-magvak, ugyszintén üveg- és porcellánkereskedése. Férfi és női cipő raktár. Vesz mindenféle gabonát.

ANTAUER JÓZSEF bábsütő és mézeskalácsos.

ANTAUER FERENCZ uri és női cipész-mester Közép-utca.

BENKŐ JÓZSEF Szállótája az „Elefánt”-hoz.

BITTERMANN TIVADAR borbély és fodrász.

BOROS BENŐ kávéháza.

CZIPOTT MIKLÓS férfi- és női cipész,

DITTRICH GUSZTÁV bádgos, vizgazgató acetylen gázszerelő.

DICK SÁNDOR sajtgyáros.

ERNST SÁNDOR kalapos-mester.

FÜRST A. és FIA fűszer-, festék-, csemege-, liszt-, vetemény-magvak, ugyszintén üveg- és porcellánkereskedése.

FLISZÁR JOZSEF épület- és butorasztalos. Motorerőre berendezett műhely.

KR. HIRSCHL divatruház. Legolcsóbb bevásárlási forrás. Fő-utca.

HEIMER IGNÁCZ deszka-, faszén-, mész-, cement- és vegyeskereskedése Lendva-utca.

HALBARTH HENRIK vendéglős.

KARDOS JÓZSEF vaskereskedő, szecskavágó gépek árusítása

KEMÉNY MÓR „Korona” kávéháza.

KOLOSSA JÁNOS férfi- és női cipész.

KOHN LIPÓT fűszerkereskedő, deszka, mész, cement és eternit pala árusítás.

NEMECZ JÁNOS vaskereskedő, nagy raktár varrógép-, kerékpár és mindenemű gazdasági gépekben.

POLLÁK JÓZSEF pékmester. Templom-utca.

POSZTL JÁNOS órás és ékszerész.

PÉTERKA FERENCZ vendéglős.

PÁLFI ISTVÁN kovácsmester Lendva-utca.

RATKOL TIVADAR gőztéglagyára.

RITUPER ALAJOS épület- és mulakatos, kerékpár-, mérleg és fegyverjavító műhely. Kerékpár raktár.

SIFTAR LAJOS gőzmalom tulajdonos.

SCHÖCK SAMU cim- és szoba festő.

TURK JOZSEF vendéglős Templom-utca.

URSZULESZKU PÉTER uri és női fodrász.

WOLFARTH LAJOS ép. mérnök Mező-utca.

VIDÉKIEK:

BRANDSTEIN ISTVÁN kéményseprő-mester Szombathely.

DOMJÁN ISTVÁN vendéglős Vasnyires.

GOLOUB ISTVÁN kereskedő Alsómorác.

GROSZ SAMU vendéglős Úrdomb.

GROSZ MÓR vegyeskereskedő Felsőlendva.

GENUR KÁROLY vendéglős Felsőlendva.

HORVÁTH IVÁN vendéglős Lendvanemesd.

HAHN HERMAN vegyeskereskedő Bodóhegy.

HIRSCHL LIPÓT vegyeskereskedő Kőhidán.

KÜZMICS MÁTYÁS vendéglős Battyánd.

KOUSZ ANTAL vendéglős Bpest VII. Sip-u. 5.

KÜHÁR ISTVÁN vendéglős Mezővár.

KÜHÁR JÁNOS vendéglős Battyánd.

KÜHÁR ISTVÁN vendéglős Márkusházán.

KÜHÁR JÓZSEF vas- és fűszerkereskedése Felsőlendva.

MOLNÁR ZSIGMOND „Emke Kávéház”, Komárom.

OBÁL JENŐ gőzmalom tulajdonos Perestő.

OBÁL SÁNDOR vendéglős Bodóhegy.

PRESZLER VICTOR „Hungária Kávéház” Komárom.

SÁVEL JÁNOS vendéglős Kisszombat.

STIVÁN FERENCZ vendéglős Kőhida.

SIFTAR MIHÁLY vendéglős Sűrűház.

SOMMER JÓZSEF vendéglős Felsőlendva.

TITÁN ISTVÁN vendéglős Radkersburg.

VEZÉR JÓZSEF vendéglős Mártonhely.

VLAJ FERENCZ vendéglős Rónafő.

VOGLER JÓZSEF savanyúvíz tulajdonos Bad Radein.

ZRINSZKY ISTVÁN gépkovács Alsómorác.